

Bazylika Mariacka w Krakowie

 mariacki.com/bazylika/oltarz-mariacki-wita-stwosza

Znajdujący się w bazylice Mariackiej ołtarz Zaśnięcia Najświętszej Marii Panny jest jednym z najwybitniejszych dzieł późnogotyckiej sztuki rzeźbiarskiej w Europie.

Zobacz gigapanoramę ołtarza mariackiego dłuta Wita Stwosza

Główny ołtarz krakowskiego kościoła Mariackiego zdobi nastawa ołtarzowa autorstwa Wita Stwosza, dla uproszczenia zwana ołtarzem Wita Stwosza, ołtarzem Zaśnięcia Najświętszej Marii Panny lub ołtarzem mariackim.

Prace nad ołtarzem Wita Stwosza trwały od 1477 do 1489 roku. Ołtarz został wykonany z trzech rodzajów drewna. Konstrukcja powstała z twardego dębu, tło wykonano z lżejszego, ale równie mocnego modrzewia, a figury wyrzeźbiono w miękkim i elastycznym drewnie lipowym.

Nastawa ołtarza mariackiego jest pentaptykiem, czyli posiada pięć skrzydeł. Składa się z części centralnej z rzeźbionymi figurami, jednej pary ruchomych skrzydeł wewnętrznych i jednej pary nieruchomych skrzydeł zewnętrznych. Obie pary skrzydeł ozdobione są płaskorzeźbami. Całości dopełnia postawiona na mensie ołtarzowej płaskorzeźbiona predella oraz ażurowe zwieńczenie z pełnoplastyczną rzeźbą. Program ikonograficzny został opracowany przez teologa i poświęcony jest Matce Boskiej oraz jej roli w dziele Zbawienia.

W predelli przedstawione zostało **drzewo Jessego**, czyli plastyczne przedstawienie genealogii Chrystusa. Powyżej, we wnętrzu szafy ołtarzowej znajduje się monumentalna grupa rzeźbiarska przedstawiająca Zaśnięcie Najświętszej Maryi Panny w otoczeniu apostołów, a nad nią scena Wniebowzięcia. W zwieńczeniu nastawy ukazana została Koronacja Marii na Królową Nieba i Ziemi.

Reliefy na skrzydłach ołtarza przedstawiają sceny z życia Chrystusa i Marii.

Skrzydła ołtarza otwartego przedstawiają sceny radości Matki Bożej:

- Zwiastowanie
- Boże Narodzenie
- Pokłon Trzech Króli
- Zmartwychwstanie
- Wniebowstąpienie
- Zesłanie Ducha Świętego

Na skrzydłach ołtarza zamkniętego znajduje się dwanaście scen.

W lewym nieruchomym skrzydle:

- Spotkanie Joachima i Anny
- Narodziny Marii
- Ofiarowanie Marii w świątyni

W skrzydłach ruchomych:

- Ofiarowanie Jezusa w świątyni
- Dwunastoletni Jezus nauczający w świątyni
- Pojmanie Jezusa
- Ukrzyżowanie
- Zdjęcie z krzyża
- Złożenie do grobu

Na prawym nieruchomym skrzydle:

- Zmartwychwstały Jezus ukazujący się Marii Magdalenie
- Trzy Marie u grobu
- Chrystus w otchłani

Niegdyś ołtarz otwierany był tylko podczas największych świąt kościelnych, na co dzień wierni mogli więc oglądać tylko skrzydła ołtarza zamkniętego.

Obecnie jednak **uroczyste otwarcie ołtarza następuje każdego dnia o godzinie 11:50.**